

РОЗДІЛ «БІЗНЕС»: РЕДАКЦІЙНА СТАТТЯ

Іван В. Нагорняк, магістр природничих наук, доктор філософії, відповідальний редактор розділу

Україна: організаційно-правові форми приватної практики в хірургії ротової порожнини та стоматології

Наталія М. Коба^а та Іван В. Нагорняк^{б,*}

Протягом останніх 30 років незалежності України приватний стоматологічний бізнес активно розвивається, що є дуже позитивною ознакою не лише для пацієнтів і фахівців у галузі стоматології, а й для економіки. Станом на 1 січня 2019 року в Україні було зареєстровано 4584 приватні стоматологічні заклади. Серед них 669 становили стоматологічні клініки, а 3915 – стоматологічні кабінети.¹ Загалом станом на 1 січня 2019 року стоматологічну допомогу в Україні надавали 25 651 лікар-стоматолог шести спеціальностей.¹ Виходячи з цих даних за 2019 рік, можна припустити, що кожен шостий лікар-стоматолог в Україні є власником приватної клініки/кабінету.¹ Крім того, станом на 1 січня 2021 року кількість приватних стоматологічних практик вперше в історії країни зросла до 5084, тобто протягом 2019–2021 років приріст становив 8,72 відсотка.²

Чітке розуміння норм корпоративного права, що регулюють діяльність приватної практики, є важливою складовою започаткування власного бізнесу. Існують три поширені організаційно-правові форми, у яких власники клінік/кабінетів реєструють свою діяльність: *фізична особа-підприємець (ФОП)*

(інші назви: *приватний підприємець, одноосібний власник, фізична особа-підприємець*),³ *приватне підприємство (ПП)*⁴ та *товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ)*.⁵ Перша організаційно-правова форма передбачає здійснення діяльності фізичною особою, тоді як друга та третя є юридичними особами. Засновник стоматологічного бізнесу також повинен усвідомлювати, що, попри численні переваги фізичної особи-підприємця, вона не є юридичною особою, тому її діяльність не може бути розподілена на частки, що належать різним учасникам.⁶

Цікаво, що серед організаційно-правових форм приватної стоматологічної практики, запроваджених у 1990-х роках, можна також зустріти такий вид суб'єкта господарювання, як *багатопрофільне мале приватне підприємство (БП МПП)*.³

Під час державної реєстрації основною вимогою є зазначення стоматологічної практики як головного виду діяльності незалежно від обраної засновником організаційно-правової форми.

Київ, Україна

^а Магістр природничих наук; колишній головний лікар, ТОВ «Науковий центр стоматології та ультразвукової хірургії».

^б Магістр природничих наук, доктор філософії; головний лікар, фізична особа-підприємець Нагорняк І.В.

* Адреса автора для листування: приватна практика (система менеджменту сертифікована відповідно до вимог ISO 9001:2015 — фізична особа-підприємець Нагорняк І. В.), вул. Андрющенко, 6-Г, офіс 6, Київ 01135, Україна.

Електронна пошта: ivan.nagorniak@gmail.com (Іван Нагорняк)

Статтю слід цитувати таким чином: Коба Н.М., Нагорняк І.В. Україна: організаційно-правові форми приватної практики в хірургії ротової порожнини та стоматології. Журнал з діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології. 2021;5(9):97–98.

Рукопис отримано 28 серпня 2021 року
Прийнято до публікації 14 вересня 2021 року
Опубліковано онлайн 31 вересня 2021 року

<https://dx.doi.org/10.23999/j.dtmp.2021.9.1>

© 2021 OMF Publishing, LLC. Ця стаття опублікована у відкритому доступі відповідно до умов ліцензії Creative Commons «Зазначення авторства — Некомерційне використання 4.0 Міжнародна». (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

ЛІТЕРАТУРА (8)

Клас за Класифікацією видів економічної діяльності 2010 року (КВЕД-2010) – 86.23. Перший клас, зазначений у заяві про державну реєстрацію відповідно до КВЕД, вважатиметься основним видом діяльності. Важливо знати, що законодавство України не обмежує кількість видів економічної діяльності, які можуть здійснюватися в межах однієї організаційно-правової форми.⁷

Перед вибором однієї з організаційно-правових форм для майбутньої стоматологічної клініки/кабінету лікар-стоматолог має відповісти на такі запитання:

1. Чи планує він/вона залучати інших лікарів-стоматологів/осіб як співзасновників, тобто бізнес-партнерів? Наприклад, кількість співзасновників стоматологічної практики, зареєстрованої у формі товариства з обмеженою відповідальністю, з 17 червня 2018 року не обмежується відповідно до Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» № 2275-VIII.⁸ Натомість бізнес, створений у формі фізичної особи-підприємця, не може бути перереєстрований із залученням іншого інвестора/співзасновника або придбаний ним.
2. Чи планує він/вона в майбутньому залучати додаткові кошти від можливих нових співзасновників/учасників?
3. Яку систему оподаткування він/вона планує обрати?
4. Скільки працівників, окрім майбутнього лікаря-стоматолога як власника практики, планується найняти?
5. Ступінь майнової відповідальності. Чи погоджується лікар-стоматолог-засновник відповідати за власними зобов'язаннями своїм особистим майном?

Після отримання відповідей на ці запитання та консультації з юристом або іншою особою, яка має відповідний досвід, можна переходити до наступних етапів реалізації задуму.

1. Мазур І.П., Павленко О.В., Срипник І.Л. Українська наукова стоматологічна школа: історичні нариси. Кропивницький, Україна: Поліум; 2020.
2. Державна установа «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України» [документ в Інтернеті]; 25 серпня 2021 року [цитовано 25 серпня 2021 року]. Доступно за посиланням: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
3. Фізична особа-підприємець Костейчук О.М. [документ в Інтернеті]; 26 серпня 2021 року [цитовано 27 серпня 2021 року]. Доступно за посиланням: https://youcontrol.com.ua/en/catalog/fop_details/33902666/
4. Багатопрофільне мале приватне підприємство «УНІВЕРСАЛ-96» [документ в Інтернеті]; 26 серпня 2021 року [цитовано 27 серпня 2021 року]. Доступно за посиланням: https://youcontrol.com.ua/en/catalog/company_details/24879118/
5. Товариство з обмеженою відповідальністю «ММ» [документ в Інтернеті]; 26 серпня 2021 року [цитовано 27 серпня 2021 року]. Доступно за посиланням: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/13795633/
6. Реєструємо бізнес: фізична особа-підприємець чи товариство з обмеженою відповідальністю [документ в Інтернеті]; 28 серпня 2021 року [цитовано 28 серпня 2021 року]. Доступно за посиланням: <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-delovye-novosti-36-registriruem-svoj-biznes-flp-protiv-ooo>
7. КВЕД-2010: клас 86.23 [документ в Інтернеті]; 28 серпня 2021 року [цитовано 28 серпня 2021 року]. Доступно за посиланням: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/86/KVED10_86_23.html
8. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» [документ в Інтернеті]; 28 серпня 2021 року [цитовано 28 серпня 2021 року]. Доступно за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>